

Programma 6 Financieel gezond

15 november 2024

Maatschappelijke effecten

De gemeente is financieel gezond.

6.1. Financiën

Wat willen we bereiken?

Als gemeente gaan we bewust met ons geld om en zorgen we dat we op korte en lange termijn financieel gezond blijven. We gaan daarbij moeilijke keuzes niet uit de weg.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente streeft naar een solide financieel beleid. Wanneer er bezuinigd moet worden wordt nadrukkelijk gekeken naar de effecten op langere termijn. Andersom moet bij investeringen ook verder gekeken worden naar de opbrengst op langere termijn.
- de uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder en leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waar geld aan is besteed en welk effect is bereikt. De Algemene Reserve houden we op een verantwoord niveau.
- we onderzoeken of we moeten investeren in een domein overstijgende subsidiespecialist die kan helpen om interessante subsidies voor de gemeente binnen te halen.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Investeringsen temporiseren

De uitvoering van investeringen (in de openbare ruimte, onderwijsinvesteringen e.d.) blijkt in de praktijk achter te lopen op onze ambities, als gevolg van bijvoorbeeld aanbestedings- en/of participatietrajecten alsook niet voldoende beschikbare ambtelijke capaciteit. We zien dat hierdoor de geplande investeringen in de tijd steeds in meer of mindere mate doorschuiven. De oorspronkelijke ambities hebben wel beslag gelegd op de financiële middelen in de begroting in de vorm van kapitaallasten. Daarom wordt periodiek met een kritische blik gekeken naar de realiseerbaarheid van de uitgesproken ambities. We rapporteren hierover bij de planning & control producten en laten zien of en hoe dit effect heeft op de financiële begroting en de kengetallen. Het eerste resultaat hiervan is dat we een verschuiving zien bij o.a. onderwijshuisvesting en herinrichtingsprojecten van 2025 naar latere jaren.

Rol subsidieadviseur uitwerken

Om uitwerking te geven aan de inrichting van de subsidiecoördinatie op inkomende subsidies, gaan we de rollen van subsidieadviseur en -beheerder(s) uitwerken en organiseren. Daarnaast gaan we aansluiten op een subsidiedatabase en een registratiesysteem om de subsidiemogelijkheden breder in beeld te krijgen, het beheer van de verkregen subsidies en de daaraan gestelde voorwaarden beter te kunnen bewaken en duidelijke procesafspraken vast te leggen.

6.2. Vastgoed

Wat willen we bereiken?

Vastgoed is een belangrijk instrument voor de gemeente voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en het bereiken van doelstellingen bijvoorbeeld op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en toerisme en in het sociaal domein. We investeren op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- het uitvoeren van de vastgestelde vastgoedstrategie.
- we gaan verder met het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Gemeentelijke gebouwen verduurzamen

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het treffen van duurzaamheidsmaatregelen voor het vastgoed. We laten de eerste helft van 2025 een onderzoek uitvoeren naar de haalbaarheid van het verduurzamen van alle panden in eigendom van de gemeente Gooise Meren (behalve de vijf panden van het ESCo-project) waarbij kosten en baten (bijvoorbeeld subsidies) inzichtelijk worden en er een besluit kan worden genomen over eventuele uitvoering.

Kosten vastgoed doorbelasten

De gemeente zet haar vastgoed in voor het realiseren van een aantal beleidsdoelstellingen. Dit vastgoed wordt veelal gebruikt door andere partijen. Het is nodig om goede afspraken vast te leggen over de verdeling van de kosten voor beheer, onderhoud en gebruik van het vastgoed. We hebben onderzocht welke kosten niet voor rekening van de gemeente hoeven te komen en maken daarover (nieuwe) afspraken met de gebruikers. Dit gaat om kosten van beheer(der), onderhoud en energie en keuringskosten van apparatuur en dergelijke bij Breeduit, De Kazerne, De Rijver en gymzalen.

Portefeuilleplan vastgoed herzien

In 2023 heeft uw raad het portefeuilleplan vastgoed vastgesteld als basis voor de inzet van ons gemeentelijk vastgoed. Het is nodig dit portefeuilleplan actueel te houden. We maken een update van het portefeuilleplan vastgoed 2023, waarin de ontwikkelingen sinds 2023 worden toegelicht en verwerkt. De update wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 ter vaststelling aan uw raad voorgelegd.

6.3. Grondbeleid

Wat willen we bereiken?

We hanteren een grondbeleid dat concrete richting geeft aan hoe de gemeente omgaat met haar rol en positie in de ruimtelijke ontwikkeling. Het is een middel voor het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente en grondeigenaren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente gaat onderzoeken wat de mogelijkheden en voordelen zijn van het voeren van een actiever grondbeleid in de toekomst.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Nota Grondbeleid actualiseren

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Via grondbeleid kan de gemeente sturen op de ontwikkelingen in de leefomgeving. De nota grondbeleid biedt samen met het instrumentarium dat we als gemeente al tot onze beschikking hebben de handvaten voor uitvoering bij voorkomende vragen en projecten. We actualiseren de nota grondbeleid naar aanleiding van actuele ontwikkelingen op basis van een nog door uw raad vast te stellen discussienota grondbeleid en afwegingskader grond. De nota grondbeleid wordt eind 2025 aan uw raad ter vaststelling voorgelegd.

6.4. Belastingen

Wat willen we bereiken?

De dienstverlening waar leges tegenover staan, is zo veel mogelijk kostendekkend en daarbij sturen wij op efficiëntie. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. We benaderen de woonlasten integraal en streven ernaar om deze zo min mogelijk te verhogen en de gemeentelijke voorzieningen daarbij in stand te houden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de OZB stijgt niet meer dan de inflatie. Als in een uitzonderlijk geval, vanwege zwaarwegende redenen van lokale aard, een verdere stijging noodzakelijk lijkt, kan dit uitgangspunt worden heroverwogen.
- bij het heffen van leges streeft de gemeente naar kostendekkendheid. Ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffenheffing en rioolbelasting volgen wij nauwgezet.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Gefaseerd verhogen OZB

We stellen voor om de OZB-tarieven beperkt te verhogen boven de eerdergenoemde inflatie, om ons aanbod van gemeentelijke voorzieningen in stand te kunnen houden. We voeren dit in twee stappen door. Voor een gezin, in het bezit van een huis met een gemiddelde woningwaarde, betekent dit een toename van de OZB-aanslag per jaar van € 50 in 2025 en nog eens € 50 in 2026.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 6:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Archief Gooi en Vechtstreek
- Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Financieel gezond	Realisatie 2023	Begroting 2024 (na wijziging)	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Lasten						
Financien	26.482	27.659	28.133	27.159	27.208	28.378
Vastgoed	8.284	6.960	7.107	6.898	6.818	6.818
Grondbeleid	4	2.734	661	541	517	517
Belastingen	930	859	747	747	747	747
Totaal	35.700	38.212	36.648	35.345	35.290	36.460
Baten						
Financien	100.398-	111.120-	113.749-	106.648-	106.856-	107.353-
Vastgoed	6.408-	3.250-	3.275-	3.325-	3.375-	3.475-
Grondbeleid	-	46-	-	-	-	-
Belastingen	12.940-	13.353-	13.616-	13.616-	13.616-	13.616-
Totaal	119.746-	127.770-	130.640-	123.588-	123.847-	124.444-
Resultaat voor bestemming	84.046-	89.557-	93.991-	88.243-	88.557-	87.984-
Toevoegingen reserves						
Financien	3.922	-	-	-	-	-
Grondbeleid	96	2.190	2.190	-	-	-
Totaal toevoegingen reserves	4.018	2.190	2.190	-	-	-
Onttrekkingen reserves						
Financien	12.156-	3.136-	4.300-	-	-	-
Vastgoed	150-	-	-	-	-	-
Grondbeleid	323-	200-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingne reserves	12.629-	3.336-	4.300-	-	-	-
	8.611-	1.146-	2.110-	-	-	-
	92.657-	90.703-	96.101-	88.243-	88.557-	87.984-

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen begroting 2025 t.o.v. begroting 2024		
Onderdeel programma 6	Vershil (€ x 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)

Algemeen <i>Loon- en prijsontwikkeling</i> Conform Perspectiefnota 2025 zijn de salarisbudgetten met 6% verhoogd en de overige budgetten met 1,4%.		
<i>Financiën</i> Doorwerking septembercirculaire 2024 en meicirculaire 2025 met betrekking tot de uitkering uit het gemeentefonds. En incidentele onttrekking Algemene Reserve voor een sluitende begroting.	3.320	V
<i>Vastgoed</i> Hogere kapitaallasten in verband met de investeringen van de ESCo pilot.	123	N
<i>Grondbeleid</i> Opbrengst bij overdracht van de Jan ter Gouwweg	1.827	V
<i>Belastingen</i> Toename opbrengsten door indexatie en areaaluitbreiding	374	V
Totaal	5.398	V

Investerings

In dit programma zijn geen investeringsuitgaven gepland in 2025.

Het totale investeringsvolume van alle programma's bedraagt € 30,8 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting en dus in beginsel afgedekt binnen de begroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Indicatoren